

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Petra Černého, Ph.D, a soudců Mgr. Ladislava Vaško a Mgr. Radima Kadlčáka ve věci

žalobkyně: **L. T. M.**, narozená „X“,
státní příslušnost Vietnamská socialistická republika,
bytem „X“,
zastoupená advokátem Mgr. Petrem Václavkem,
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu
cizinců,
sídlem náměstí Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017, č. j. MV-16162-4/SO-2017,

takto:

- I.** Rozhodnutí Ministerstva vnitra, Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců, ze dne 9. 3. 2017, č. j. MV-16162-4/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 7. 12. 2016, č. j. OAM-305-47/PP-2015, **se pro vadu řízení zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši **11 228 Kč** do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého právního zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 3. 2017, č. j. MV-Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

16162-4/ SO-2017, jímž bylo změněno rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky (dále jen „správní orgán prvního stupně“), ze dne 7. 12. 2016, č. j. OAM-305-47/PP-2015, jímž byla zamítnuta žádost o povolení k přechodnému pobytu, tak, že výrok byl nahrazen textem: „*Žádost se zamítá podle ustanovení § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců.*“ Žalobkyně se současně domáhala toho, aby soud uložil žalovanému, aby jí zaplatil náhradu nákladů soudního řízení.

Žaloba

2. V podané žalobě žalobkyně předně uvedla, že žalobou napadené rozhodnutí odporuje požadavkům na odůvodnění rozhodnutí obsaženým v § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“). Namítala, že správní orgány nedostatečně zjistily skutečný stav věci, a postupovaly tedy v rozporu v § 3 správního řádu a dále také porušily § 2 a § 4 odst. 1 téhož zákona a § 87e odst. 1 písm. c) a § 174a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“).
3. Dále žalobkyně poukazovala na nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí, kterou spatřovala v tom, jak se žalovaný vypořádal s její odvolací námitkou týkající se údajné účelovosti manželství. Žalobkyně měla za to, že správní orgány pochybily, když na ni přenesly důkazní břemeno o účelovosti jejího manželství. Uvedla, že argumentace správních orgánů o účelovosti jejího manželství je zcela neopodstatněná a v celém spisovém materiálu není jediný doklad nasvědčující této skutečnosti. V této souvislosti žalobkyně poukazovala na sdělení Komise Evropského parlamentu a Rady o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38ES KOM (2009) 313 ze dne 2. 7. 2009, kde jsou zmíněny faktory, ze kterých se vychází při posuzování účelovosti manželství.
4. Žalobkyně rovněž nesouhlasila s vypořádáním její odvolací námítky týkající se nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Konstatovala, že i přes četnost pracovních cest svého manžela s ním sdílí společnou domácnost a je na něm finančně a citově závislá. Žalobkyně neakceptovala tvrzení správních orgánů, že jim zákonodárce neuložil povinnost zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí a poukazovala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016-33, ze kterého vyplývá, že správní orgány jsou povinny zkoumat dopady rozhodnutí do sféry účastníka řízení, i když to výslovně právní úprava nestanoví. Podle žalobkyně správní orgány měly svá rozhodnutí řádně individualizovat, což v daném případě neučinily a způsobily tak nezákonnost vydaných rozhodnutí.
5. Správní orgány podle žalobkyně taktéž nereflektovaly, že nepřiměřený zásah do rodinného a soukromého života je neurčitým právním pojmem, a nikoliv správním uvážením. V této souvislosti žalobkyně odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 7. 2015, č. j. 3 Azs 240/2014-37, a ze dne 28. 2. 2014, č. j. 5As 102/2013-34, a uvedla, že správní orgány nezhodnotily hlediska, která je nutno zvážit v případě takového neurčitého právního pojmu a způsobily nepřezkoumatelnost vydaného rozhodnutí, neboť absentovaly na jejich zjištění.

Vyjádření žalovaného

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

6. Žalovaný ve svém písemném vyjádření trval na správnosti napadeného rozhodnutí. Konstatoval, že splňuje veškeré požadavky, které správní řád v § 68 odst. 3 stanoví pro jeho odůvodnění. Byl přesvědčen o tom, že v řízení postupoval v souladu se zákonem, nepřekročil meze správního uvážení a přezkoumatelným způsobem zdůvodnil, jak se vypořádal s námitkami žalobkyně. Žalovaný navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

Posouzení věci soudem

7. Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení vedeném podle části třetí prvního dílu hlavy druhé zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), která vychází z dispoziční zásady vyjádřené v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a § 75 odst. 2 věty první s. ř. s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu, a to pouze v rozsahu, který žalobkyně uplatnila v žalobě nebo během 30 denní lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí dle § 172 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Povinností žalobkyně je proto tvrdit, že správní rozhodnutí nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních námitek musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle 76 odst. 2 s. ř. s. Takové nedostatky však v projednávané věci nebyly zjištěny.
8. Po přezkoumání skutkového a právního stavu a po prostudování obsahu předloženého správního spisu dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
9. Z obsahu správního spisu soud zjistil následující skutečnosti podstatné pro posouzení věci. Dne 16. 10. 2013 žalobkyně podala svou první žádost o povolení k přechodnému pobytu za účelem soužití s občanem Evropské unie, tj. se svým manželem. Tato žádost byla správním orgánem prvního stupně zamítnuta podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, neboť podle správního orgánu prvního stupně měla žalobkyně uzavřít manželství s cílem získat povolení k přechodnému pobytu. Uvedené rozhodnutí bylo následně potvrzeno rozhodnutím žalovaného ze dne 22. 12. 2014, č. j. MV-100624-3/SO/2014. Dne 6. 1. 2015 byl žalobkyni udělen výjezdní příkaz s platností do 4. 2. 2015.
10. Žalobkyně dne 8. 1. 2015 opětovně podala žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu, a to za stejným účelem. K nové žádosti žalobkyně připojila oddací list, z něhož je patrné, že 23. 9. 2013 uzavřela ve Vietnamu manželství s panem H. N. Dále doložila nájemní smlouvu, uzavřenou dne 30. 12. 2014, na jejímž základě si s manželem pronajala byt v domě č. p. „X“ v obci „X“, pojistnou smlouvu – základní zdravotní pojištění cizinců ze dne 7. 1. 2015, doklad o zdravotním pojištění, kopii jejího cestovního dokladu a prohlášení manžela žalobkyně ze dne 8. 1. 2015, ve kterém uvedl, že bydlí se svou ženou a že mají přání založit v ČR rodinu. Dále manžel žalobkyně prohlásil, že s žalobkyní uzavřel manželství před rokem a vzhledem k tomu, že pracuje pro českou společnost, která má pobočku ve Vietnamu, nemohl se často vídat se svou ženou. Žádal o udělení přechodného pobytu pro manželku, aby mohli vybudovat v ČR rodinu. Dne 23. 1. 2015 v 11:00 hodin byla provedena pobytová kontrola na adrese „X“, při které bylo zjištěno, že poštovní schránka i domovní zvonek jsou řádně označeny jmény žalobkyně a jejího manžela a oba byli při kontrole v bytě hlídkou zastíženi a ztotožnění dle dokladů totožnosti.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

11. Součástí správního spisu je protokol o výsledku žalobkyně ve věci řízení o její předchozí žádosti o vydání povolení k přechodnému pobytu podané dne 16. 10. 2013. Žalobkyně při výsledku uskutečněném dne 10. 3. 2014 uvedla, že na území ČR pobývá od září roku 2013. Na území České republiky přijela za účelem sloučení rodiny s manželem. Vypověděla, že manžel má české státní občanství. Přesné datum jeho narození si nepamatovala. Žalobkyně tvrdila, že v současné době bydlí v Chebu ve společné domácnosti se svým manželem, její sestrou a švagrem. Nájemní smlouva na uvedený byt je napsaná na její sestru. Samotný byt žalobkyně popsala tak, že se jedná o byt 3+1, nachází se v panelovém domě v 5. poschodí. Sdělila, že když jde z výtahu, tak se byt nachází po její levé ruce. Po levé straně jsou dveře do pokoje, který užívá s manželem, následuje toaleta s koupelnou, kuchyň a pokoj její sestry a obývací pokoj. Prozatím veškeré náklady s bydlením hradí její sestra. Jako důvod, proč připojila ke své žádosti doklad o ubytování na adrese „X“, uvedla, že tam má hlášený trvalý pobyt, ale přechodně se zdržuje v Chebu, jelikož se tam učí manikúru a pedikúru. V Ústí nad Labem se nachází byt matky jejího manžela, kde v současné době bydlí dva manželovi bratři, jeho matka a její manžel. Dále konstatovala, že pokud se zdržují s manželem v bytě u jeho matky, používají obývací pokoj, kde mají pod oknem menší postel. Některé své osobní věci mají uložené ve skříni v předsíni. Většinu svých věcí mají ovšem v Chebu. K okolnostem seznámení se svým manželem uvedla, že je seznámil její strýc v červnu roku 2012. Její manžel pro něj pracuje. Poprvé se setkali v Hanoji v restauraci. Strýc žalobkyni zavolal, když byl s jejím budoucím manželem na kávě a požádal ji, aby tam přišla. Žalobkyně tvrdila, že manžel v té době pracoval v Saigonu pro českou společnost, jejíž pobočku ve Vietnamu vede její strýc. Její manžel je tedy od začátku roku převážně ve Vietnamu. Podruhé se se svým manželem setkala asi po měsíci od jejich první schůzky, opět v Hanoji. Společně se šli projít a poté do kina. Následně spolu komunikovali přes internet, facebook nebo telefonicky. Manžel létal ze Saigonu do Hanoje jednou až dvakrát za měsíc a začátkem roku 2013 jí projevil lásku. Do svatby se scházeli v restauracích a kavárnách a intimně společně začali žít až po svatbě. Svatební obřad se konal 6. 9. 2013. S nápadem vzít se jako první přišel manžel žalobkyně asi v polovině června roku 2013. Dle vietnamských tradic se sňatečného obřadu účastnili jenom budoucí manželé a následně měli oslavu, a to pouze s rodinou žalobkyně. Snubní prstýnky si pořídili v kamenném obchodě v Hanoji. Jejich koupi hradil manžel. Jedná se o zlaté hladké prstýnky bez rytiny s bílým kamínkem; žalobkyně prstýnek nenosí, jelikož má alergii. Žalobkyně uvedla, že má povědomí o tom, že její manžel byl už jednou ženatý. Rozvedl se ještě předtím, než se seznámili a má tříletého syna. Nevěděla, jak má manžel o něj stanovenou péči nebo zda nějak přispívá z jejich společného rozpočtu na jeho výživu. Hlavní zdroj jejich příjmů je totiž příjem od její sestry. Manžel žalobkyni občas také něco dá, ale živí ji v podstatě sestra.
12. Téhož dne byl vyslechnut také manžel žalobkyně, který vypověděl, že jeho manželka pobývá na území ČR od začátku října 2013 a má zde sestru, která bydlí v Chebu. Konstatoval, že momentálně bydlí s manželkou v Chebu, neboť u jeho matky v Ústí nad Labem je málo místa a neměli by tam soukromí. V Ústí nad Labem bydleli jen pár dní a hned se stěhovali do Chebu. To je i důvod, proč má jeho manželka doručovací adresu v Chebu, i když má trvalý pobyt hlášený v Ústí nad Labem. Byt v Chebu má pronajatý sestra jeho manželky. Vlastníka pronajímaného bytu manžel žalobkyně neznal. Uvedl, že společnou domácnost s ním a s jeho manželkou sdílí sestra jeho manželky a její manžel. Jedná se o byt o velikosti 3+1. Dále manžel žalobkyně sdělil, že v bytě byl pouze Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

několikrát a nepamatuje si, jak byt vypadá. Kvůli práci je stále pryč. Co se týče bytu v Ústí nad Labem, tam s manželkou nepobývají. Byli tam pouze párkrát. Mají v obývacím pokoji pod oknem jedno lůžko a pár svých věcí mají uložené po pravé straně, když se vejde do bytu. Ke vztahu s žalobkyní poté uvedl, že se manželkou znají od poloviny roku 2012. Seznámil je jeden známý, který bydlí v Saigonu. Manželka je jeho neterť. Poprvé se potkali v kavárně v Hanoji v centru. Na této schůzce si na sebe vyměnili telefonní čísla. Poté se kontaktovali přes sociální síť. Po druhé se viděli asi po měsíci od první schůzky. Šli se projít do města a poté šli společně do kina. Dále vypověděl, že v té době pracoval pro českou společnost v Saigonu, kde také bydlel. Jeho žena tehdy chodila ještě do školy a bydlela u nějakého známého. Scházel se s ní převážně v centru Hanoje, chodili spolu do nákupních center a kaváren. Intimně spolu začali žít až po svatbě. Byl to on, kdo přišel jako první s ideou svatby. Bylo to asi v polovině roku 2013. Svatební obřad se poté konal dne 6. 9. 2013 ve Vietnamu. Nebyli při něm účastní žádní svědkové. Následně se konala malá svatební hostina v domě rodičů jeho manželky. Z jeho rodiny tam nebyl vůbec nikdo. Snubní prstýnky koupil v Hanoji. Jsou zlaté, hladké, s kamínkem a bez rytiny. Důvodem, proč je nenosí ani on, ani jeho manželka, je to, že je to vzácná věc a nechťejí si je poškodit. Následně uvedl, že byl již jednou ženatý. Rozvedl se ještě před tím, než se začal stýkat s manželkou. Na otázku, zda má nějaké děti, odpověděl, že má jedno dítě, syna N. P. N., narozeného „X“, kterého má v péči jeho matka. Navštěvuje ho příležitostně, na jeho výživu nic nepřispívá. K dotazu správního orgánu prvního stupně, že v registru obyvatel je uvedeno, že má ještě jedno dítě, uvedl, že ano, že je to dcera, kterou měl za svobodna a se kterou se nestýká. Žalobkyně o dceři neví, ví pouze o jeho synovi. Závěrem uvedl, že v současné době pracuje ve Vietnamu a peníze, které vydělá, nechá doma ve své vlasti. Jen někdy dává manželce nějaké peníze. Zatím manželku živí její sestra. Kvůli pracovní smlouvě musí hodně pracovat ve Vietnamu. Při příležitosti vietnamských a českých svátků může být v Čechách. A občas je zde kvůli práci. Od ledna 2014 byl v Čechách podruhé. Jednou to bylo v lednu asi na jeden týden, poté přiletěl až v březnu kvůli výsledku. V roce 2012 a v roce 2013 to bylo s jeho pobytem v ČR obdobné. Díky jeho pracovnímu vytížení se s manželkou příliš nevidají. Doufal, že se to do budoucna zlepší.

13. Dále je součástí správního spisu kopie cestovního dokladu manžela žalobkyně, ze kterého je patrné, že tento odletěl z Vietnamu dne 13. 10. 2013 a zpět se vrátil 26. 10. 2013. Dále z Vietnamu odletěl dne 25. 1. 2014 a vrátil se 30. 1. 2014 a naposledy opustil Vietnam dne 9. 3. 2014.
14. Dne 31. 1. 2015 obdržel správní orgán prvního stupně doplnění tvrzení k žádosti o povolení k přechodnému pobytu ze dne 8. 1. 2015, ve kterém žalobkyně uvedla, že je přesvědčena, že splňuje podmínky pro udělení povolení k přechodnému pobytu na území ČR za účelem sloučení rodiny. V žádosti uvedla nové skutečnost, které nemohla uplatnit v řízení o její předchozí žádosti. Žalobkyně upozornila, že k druhé žádosti doložila oddací list a nájemní smlouvu, na jejímž základě užívá byt společně se svým manželem. Novou skutečností poté je, že žalobkyně vede se svým mužem společnou domácnost na adrese „X“, ve které trvale pobývají. Manžel žalobkyně oproti první žádosti ukončil pracovní činnost v zahraničí a působí pouze na území ČR, od 4. 1. 2015 tedy manžel žalobkyně trvale žije společně s žalobkyní v ČR.
15. Následně bylo dne 27. 7. 2015 vydáno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně pod č. j. OAM-305-20/PP-2015, kterým byla žádost žalobkyně podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

o pobytu cizinců zamítnuta. K odvolání žalobkyně bylo ovšem toto rozhodnutí žalovaným zrušeno a věc vrácena správnímu orgánu prvního stupně k novému projednání, neboť podle odvolacího správního orgánu bylo napadené rozhodnutí stíženo vadou, která mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí. Ta spočívala v tom, že správní orgán prvního stupně neprovedl žalobkyní navržené důkazy, neboť to považoval za nadbytečné s ohledem na to, že již bylo pravomocně rozhodnuto o účelovosti manželství.

16. Správní orgán prvního stupně následně dne 1. 3. 2016 požádal o provedení další pobytové kontroly a šetření v místě žalobkyní nahlášeného pobytu. Dne 7. 3. 2016 bylo na základě pobytové kontroly zjištěno, že poštovní schránka i zvonek u domu na adrese „X“ byly označeny jménem žalobkyně. Na místě se nacházela pouze žalobkyně, která vypověděla, že její manžel je v současné době ve Vietnamu, kde se stará o nemocnou babičku. Zdržovat by se tam měl přibližně od října 2015. Žalobkyně hlídce umožnila vstoupit do obydlí. Ukázala jí osobní věci své a svého manžela. Dále bylo místní šetření hlídkou provedeno na obecním úřadě, kde byla zastížena pracovnice úřadu, která potvrdila, že oba jmenované zná, že žijí společně. Sdělila, že manžel žalobkyně je již delší dobu ve Vietnamu a žalobkyně bydlí v jejich bytě. Uvedenou informaci potvrdil i prodavač v prodejně potravin nacházející se v sídle obecního úřadu.
17. Na den 12. 5. 2016 správní orgán prvního stupně předvolal žalobkyni i jejího manžela k výslechu. Z úředního záznamu sepsaného správním orgánem prvního stupně je zřejmé, že předmětného dne se ke správnímu orgánu dostavila pouze žalobkyně s tlumočnickem. Žalobkyně omluvila nepřítomnost manžela s odůvodněním, že je dlouhodobě ve Vietnamu. Uvedla, že ve Vietnamu pobývá již od roku 2012. Naposledy tam odletěl v říjnu 2015 z pracovních důvodů. Pracuje u české společnosti, která má pobočku ve Vietnamu. S ohledem na to nebyl s žalobkyní výslech proveden, neboť by tím byl zmařen účel úkonu. Úřední záznam byl vlastnoručně podepsán jak žalobkyní, tak přítomným tlumočnickem.
18. Dále je součástí správního spisu protokol o vyjádření žalobkyně ve věci správního vyhoštění ze dne 12. 5. 2016. Žalobkyně do protokolu mimo jiné uvedla, že si podala žádost o přechodný pobyt jako rodinný příslušník občana Evropské unie, která jí byla zamítnuta. S ohledem na to se rozhodla podat žádost novou. Osobou, se kterou se slučuje, je její manžel. Domnívala se, že pokud podala novou žádost, může zůstat na území ČR do doby vydání rozhodnutí o dané žádosti. Dále sdělila, že dne 12. 5. 2016 se na základě předvolání k výslechu dostavila ke správnímu orgánu prvního stupně, který ovšem proveden nebyl, neboť se její manžel nachází ve Vietnamu. Na území Vietnamu je už od roku 2012. K položeným otázkám poté vypověděla, že její manžel se z Vietnamu vrací do ČR nepravidelně. Někdy zůstane 14 dní, někdy měsíc, ale určitě přijede vždy jednou za rok. Naposledy byl v ČR v říjnu 2015 asi týden. Manžel pracuje pro společnost International Diamonds a.s. jako tlumočnick. S manželem je v kontaktu přes facebook v podstatě denně. Dále žalobkyně sdělila, že do ČR přijela v roce 2013. Od té doby ve Vietnamu nebyla. S manželem se poznali v roce 2012 ve Vietnamu. V té době již pracoval pro shora uvedenou společnost. Poznali se v Hanoji, kde studovala. Manžel za ní přiletěl ze Saigonu, jelikož měl v Hanoji nějaké pracovní povinnosti. Poznali se přes jednoho známého. Vzali se asi po roce známosti. Byl to manželův nápad. Ve Vietnamu bydlel manžel v Saigonu a žalobkyně v Hanoji. Společně nebydleli. Manžel ji často navštěvoval. Společně začali bydlet až v ČR. Ještě před odjezdem do ČR si byla žalobkyně vědoma, že Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

manžel bude často pryč. Tvrdila, že jakmile dokončí svou práci ve Vietnamu, vrátí se do ČR natrvalo. Nevěděla, na jak dlouho má uzavřenou pracovní smlouvu, ale doufala, že se tak jednou stane. Dále žalobkyně uvedla, že počítala s tím, že za ní manžel opět přijede. Měl ovšem dopravní nehodu, jel na motorce a má zlomené nějaké kosti. Sdělila, že neví, jak bude řešit situaci, když by jí opět nebyl udělen pobyt. Zřejmě by se musela vrátit za manželem.

19. Nejprve se soud zabýval otázkou přezkoumatelnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Žalobkyně spatřovala nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí ve skutečnosti, jak se žalovaný vypořádal s její odvolací námitkou týkající se účelovosti jejího manželství a nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně za nepřezkoumatelné rovněž považovala prvostupňové rozhodnutí, a to vzhledem k tomu, jakým způsobem správní orgán prvního stupně přistoupil k posouzení přiměřenosti vydaného rozhodnutí. Tvrzené nepřezkoumatelnosti soud nepřisvědčil.
20. Soud prostudoval napadené rozhodnutí a shledal, že odvolací námitkou žalobkyně ohledně účelovosti jejího manželství se žalovaný zabýval na stranách 4 a 5 svého rozhodnutí. Konkrétně žalovaný uvedl, že považuje za podstatné, že závěr o tom, že se žalobkyně dopustila obcházení zákona tím, že dne 23. 9. 2013 uzavřela manželství s panem N. H., narozeným dne „X“, státním občanem ČR, účelově s cílem získat povolení k přechodnému pobytu, byl vysloven již v řízení ve věci žádosti žalobkyně o povolení přechodného pobytu zahájeném dne 16. 10. 2013, v němž byla žádost zamítnuta. Na účelovost uzavřeného manželství poukazují dle žalovaného i podklady shromážděné v rámci předmětného řízení, jedná se o okolnosti uzavření manželství a způsob realizace manželského života. Žalobkyně podle žalovaného nezná základní údaje o svém manželovi; jeho datum narození, rodinné poměry, nežije s ním na území ČR ani ve společné domácnosti. Žalovaný poznamenal, že žalobkyně po příchodu na území ČR žila u své sestry, která ji i živila. Žalovaný byl toho názoru, že se nejedná o manželství, které by mělo primárně plnit funkci předvídanou rodinným právem, naopak vzhledem k tomu, že žalobkyně neměla na území ČR nikdy žádné pobytové oprávnění, první žádost podala krátce po uzavření manželství, a přitom s manželem na území ČR v podstatě nepřicestovala a nikdy s ním zde nezačala žít, je zde možné spatřovat jediný cíl takového manželství, a to získat na území ČR pobytové oprávnění. Za zcela logickou považoval žalovaný úvahu správního orgánu prvního stupně, že manžel žalobkyně žije po většinu roku ve Vietnamu, kde je pracovně vytížen a žalobkyně ohledně jeho nepřítomnosti na území pouze doufá, že to bude lepší. Žalobkyně nezná český jazyk, necestovala na území ČR ani za prací.
21. Co se týče přiměřenosti dopadů rozhodnutí správních orgánů do soukromého a rodinného života žalobkyně z prvoinstančního rozhodnutí (strany 10 až 11) vyplývá, že správní orgán prvního stupně při jejím posuzování vzal v úvahu veškeré zjištěné skutečnosti a dospěl k závěru, že rozhodnutím o zamítnutí žádosti žalobkyně nebude nepřiměřeně zasazeno do jejího soukromého nebo rodinného života, a to vzhledem k závěru o účelovosti uzavřeného manželství. S ohledem na dobu strávenou na území ČR však správní orgán prvního stupně přihlédl k dalším možným vazbám žalobkyně na území ČR. Konstatoval, že bylo zjištěno, že žalobkyně má na území ČR pouze sestru, která žije se svou rodinou v Chebu, a nepřepokládal tedy takovou citovou vazbu, která by odůvodňovala nutnost Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

setrvání žalobkyně na území ČR. Podle správního orgánu prvního stupně může žalobkyně sestru navštěvovat v režimu krátkodobých víz. Správní orgán prvního stupně poznamenal, že jiné příbuzné na území ČR žalobkyně neuvedla, rodiče i ostatní sourozenci žijí ve Vietnamu. Nepřiměřenost vydaného rozhodnutí neshledal ani žalovaný, který především upozorňoval na skutečnost, že v případě zamítnutí rozhodnutí podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců není zákonem požadováno, aby toto bylo přiměřené ve smyslu § 174a téhož zákona. Podle žalovaného danou otázku správní orgán prvního stupně posuzoval nadbytečně. S ohledem na charakter předmětného řízení je třeba podle žalovaného přihlídnout k tomu, že žalobkyně netvrdila a ani neprokázala, že by bylo nepřiměřené jí pobytové oprávnění nevydat. Naopak vydané rozhodnutí jí umožní žít s manželem v domovském státě.

22. Z uvedeného je dle soudu zjevné, jak se žalovaný vypořádal s odvolacími námitkami žalobkyně týkajícím se účelovosti jejího manželství a nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do jejího soukromého a rodinného života. Rozhodnutí správních orgánů proto shledal soud přezkoumatelnými.
23. Dále se soud zabýval námitkou žalobkyně stran nedostatečného zjištění skutkového stavu. V projednávané věci byla žalobkyni zamítnuta žádost o povolení k přechodnému pobytu na území ČR dle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, jelikož se dopustila obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, neboť účelově uzavřela manželství. Podle § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, ve znění účinném do 17. 12. 2015, *[m]inisterstvo žádost o vydání povolení k přechodnému pobytu zamítne, jestliže žadatel se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k přechodnému pobytu na území, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství.*
24. Z obsahu správního spisu je zřejmé, že žalobkyně uzavřela dne 23. 9. 2013 s panem N. H. manželství. S ohledem na shora citovaný § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců plyne, že pokud by manželství žalobkyně a jejího manžela bylo uzavřeno pouze s účelem obejití pravidel vstupu a pobytu občanů třetí země, pak by to bylo důvodem pro neudělení pobytu.
25. K tomu soud považuje za nutné poukázat na skutečnosti, které jsou správní orgány ve správním řízení o žádosti o udělení povolení k přechodnému pobytu z důvodu obsaženého v § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců povinny zjistit, aby bylo možno učinit závěr o účelovém uzavření manželství. Vzhledem k tomu, že právní úprava zákona o pobytu cizinců vychází z práva Evropské unie (§ 1 odst. 1 zákona o pobytu cizinců), je při posuzování účelovosti uzavření manželství vhodné vycházet jednak ze sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě ze dne 2. 7. 2009, KOM (2009) 313 final, o pokynech pro lepší provádění a uplatňování směrnice 2004/38/ES, o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států (dále jen „Sdělení Komise“), jednak z usnesení Rady Evropské unie ze dne 4. 12. 1997, 97/C 382/01, o opatřeních, která je třeba přijmout pro potírání účelových manželství, (dále jen „usnesení Rady“). Dle čl. 1 této rezoluce je za účelový sňatek třeba považovat „*sňatek uzavřený mezi občanem členského státu nebo občanem třetí země legálně usazeným ve členském státě a občanem třetí země pouze s účelem obejití pravidel vstupu a pobytu občanů třetí země a získání povolení nebo oprávnění k pobytu pro občana třetí země*“.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

26. Podstatné indicie, které na možnou účelovost manželství ukazují, výstižně shrnuje rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 10. 2013, č. j. 1 As 58/2013-43, www.nssoud.cz. Dle něho mohou být přínosným inspiračním zdrojem především jednotlivé faktory plynoucí z čl. 2 rezoluce Rady, kterými jsou například skutečnosti, že není udržováno manželské soužití; chybí společné přispívání k odpovědnostem vyplývajícím z manželství; manželé se nikdy před sňatkem neviděli; manželé se neshodnou při uvádění svých osobních údajů, důležitých osobních informací či informací o průběhu první schůzky; manželé nehovoří společným jazykem; sňatku předcházelo předání finanční částky; některý z manželů v minulosti uzavřel účelový sňatek nebo se dopustil porušení předpisů o pobytu cizinců. Z citovaného rozsudku dále vyplývá, že prokazování účelovosti manželství musí být nutně založeno na zjištění okolností provázejících seznámení obou snoubenců, jejich svatbu a následný život. Za určující pro závěr o účelovosti manželství je třeba považovat například nevědomost jednoho manžela o zdravotních problémech druhého manžela či o jeho nezaměstnanosti a zásadní rozpory v otázkách vydělávání a úhrady společných finančních prostředků. Rovněž je třeba zohlednit okolnosti předchozího pobytu žadatele o povolení k přechodnému pobytu na území ČR a časovou souvislost mezi uzavřením manželství a žádostí o pobytové oprávnění. Naopak to, že jeden z partnerů neví o předchozím protiprávním jednání druhého partnera, nemůže vést automaticky k závěru, že manželství nebylo uzavřeno po vzájemném poznání, neboť se jedná o otázku velmi citlivou a lze si představit, že i ve standardně fungujících manželstvích partneri o své protiprávní minulosti nevědí.
27. Podle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je na správních orgánech, aby v řízení prokázaly účelovost uzavření manželství (srov. již zmiňovaný rozsudek č. j. 1 As 58/2013-43), přičemž obcházení zákona musí být žadateli o povolení k přechodnému pobytu přičitatelné a současně musí být naplněna subjektivní stránka ve vztahu k jednání obcházejícímu zákon ve formě přímého úmyslu (srov. rozsudek ze dne 27. 9. 2016, č. j. 6 Azs 157/2016-32, www.nssoud.cz). Takový závěr předpokládá úplné zjištění rozhodujících skutečností a jejich posouzení ve vzájemných souvislostech. Rozhodně není možné dosáhnout uspokojivého výsledku zdůrazňováním dílčích okolností. Precizním soustředěním skutkového podkladu a vyhodnocením důkazů je třeba vytvořit logický řetězec skutkových okolností nevzbuzující důvodné pochybnosti o skutkovém základu posuzované věci (srov. rozsudek ze dne 30. 4. 2014, č. j. 3 As 101/2013-34, www.nssoud.cz).
28. Při posuzování výpovědí manželů je třeba zohlednit, že „mnoho rozporů může v obdobných případech plynout ze subjektivního vnímání dotazované skutečnosti. Každý z manželů, zvláště když pocházejí z odlišných kulturních prostředí, může vztah provázející okolnosti a vztah sám vnímat rozdílně. Některé z okolností může v duchu zvyklostí prostředí, ze kterého pochází, subjektivně zdůrazňovat a jiné z téhož důvodu potlačit až eliminovat. Subjektivní je častokrát náhled na fungování domácnosti, společné přátele, každodenní vztahy manželů, na přístup k rodině partnera apod.“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 101/2013-34, obdobně též rozsudek ze dne 6. 8. 2015, č. j. 10 Azs 115/2015-38). Vzhledem ke standardizované formě vedení pohovoru v rámci správního řízení je poměrně jednoduché se na dotazování připravit a odpovědi v předstihu koordinovat: „Není výjimečné, že se právě manželé, kteří sňatek uzavřeli účelově, podrobně naučí genezi jejich vztahu včetně seznámení, žádosti o ruku a dalších dílčích okolností. Stejně tak si mohou nastudovat i údaje o jednotlivých

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

příslušníků rodiny. Pokud naopak necítí potřebu předstírat skutečnost, mohou některé okolnosti, v důsledku neznačených subjektivních důrazů, podcenit a opomenout“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 3 As 101/2013–34).

29. Soud dále poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 8. 2012, č. j. 5 As 104/2011-102, publ. pod č. 2781/2013 Sb. NSS, www.nssoud.cz, ve kterém uvedl, že účelovost uzavření manželství ve smyslu § 87e odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat po celou dobu správního řízení, a to až do rozhodnutí odvolacího orgánu. Pokud je v řízení před správními orgány prokázáno, že manželství plní svou funkci, není možné takové manželství považovat za účelově uzavřené, a to ani když tomu tak od jeho úplného počátku nebylo.
30. Soud zdůrazňuje, že v projednávané věci existují dílčí rozdíly ve výpovědích žalobkyně a jejího manžela, které vyvolávají jisté pochybnosti, avšak nelze jednoznačně uzavřít, že by se oba neshodli na podstatných skutečnostech, jakými je rodinný stav před manželstvím, délka jejich známosti, způsob komunikace v době seznámení, okolnostech prvního osobního setkání, iniciaci zasnoubení ze strany manžela žalobkyně, vzhledu svatebních prstenů, datu a místu svatebního obřadu a důvodu, pro který žalobkyně žila po příjezdu do ČR dlouhodobě bez manžela. Soud dále konstatuje, že žalobkyni jisté nelze klást za vinu, že nevěděla o dceři svého manžela, když ji o dceři manžel neřekl. Soud uznává, že v daném případě existují určité indikátory svědčící pro účelovost uzavření jejich manželství, a to že žalobkyně při prvním výsledku nebyla schopná uvést datum narození manžela, a skutečnost, že po svém příjezdu do ČR žila u své sestry, která ji finančně podporovala místo jejího manžela, který se zdržoval po většinu prvních dvou let společného manželství ve Vietnamu a do ČR se vracel pouze ojediněle. Je však třeba akcentovat skutečnost, že naplnění, byť jen některých jednotlivých indikátorů, by mělo být důvodem pro zahájení šetření, zda nedošlo k obcházení zákona, nikoli však důvodem pro automatické shledání manželství účelovým.
31. Správní orgány považovaly uzavřené manželství za účelové především z toho důvodu, že žalobkyně nesdílí s manželem společnou domácnost, resp. že se manžel po celou dobu jejich manželství nachází ve Vietnamu. Společná domácnost však není nezbytnou podmínkou manželství, ačkoli většina manželů spolu bezpochyby společnou domácnost sdílí, existují případy, kdy manželé v plně fungujícím manželství žijí odděleně. Ostatně samo rodinné právo předpokládá např. v § 691 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „občanský zákoník“) případy, kdy manželé nežijí ve společné domácnosti. Morální povinnost spočívající ve vedení společného života je tedy nutné vykládat především jako vzájemné provázení na cestě životem, nikoli fyzický pobyt ve společné domácnosti. Jelikož sdílení společné domácnosti není v manželství právní povinností, nelze z možné absence společné domácnosti přímo vyvozovat účelovost uzavřeného manželství. Uvedený závěr potvrzuje i výše zmiňované Sdělení Komise, podle něhož život ve společné domácnosti je pozitivní indikátor, že manželství nebylo uzavřeno účelově. Jestliže ale manželé společnou domácnost nesdílí, nejedná se samo o sobě o negativní skutečnost, která by prokazovala, že manželství účelově uzavřeno bylo. Ačkoli v účelovém manželství je zřejmé, že manželé společnou domácnost sdílet nebudou, společná domácnost bude chybět i v celé řadě případů funkčních manželství, např. v případě péče o nemocnou osobu, z důvodu pracovních, bytové situace, stěhování či z

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

důvodů různých osobních krizí či životních změn (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 12. 2015, č. j. 4 Azs 228/2015-40).

32. V daném případě se správní orgány spokojily se skutečnostmi, které zjistily z protokolů o výpovědi žalobkyně a jejího manžela provedených v rámci předchozí žádosti žalobkyně o vydání povolení k přechodnému pobytu ze dne 10. 3. 2014, které se uskutečnily více jak dva roky před vydáním rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a tři roky před vydáním rozhodnutí žalovaného. Dále správní orgány vycházely z protokolu pořízeného o výsledku žalobkyně v průběhu řízení o jejím správním vyhoštění, kterým však byly primárně zjišťovány jiné skutečnosti než možná účelovost uzavření manželství ze strany žalobkyně. Soud nepřehlédl, že správní orgán prvního stupně předvolal k novému výsledku žalobkyni a jejího manžela, ke kterému se dostavila pouze žalobkyně. Nicméně výsledek žalobkyně správní orgán prvního stupně neprovedl s odůvodněním, že by došlo ke zmaření jeho účelu. Za podstatné soud považuje to, že správnímu orgánu prvního stupně nic nebránilo v tom, aby žalobkyni a jejího manžela předvolal k výsledku na pozdější termín.
33. Soud zdůrazňuje, že správní orgány měly k dispozici výrazné indicie o tom, že žalobkyně může od roku 2015 žít s manželem ve společné domácnosti v ČR, a to díky zprávám o pobytových kontrolách provedených ve dnech 23. 1. 2015 a 7. 3. 2016, které podporovaly tvrzení žalobkyně o společném soužití s jejím manželem a o jejich vůli vést společný manželský život v ČR. Jak bylo pobytovými kontrolami zjištěno, žalobkyně se v pronajatém bytě v X zdržovala při obou pobytových kontrolách, manžel při kontrole dne 23. 1. 2015. Oba manželé dle výpovědi nezainteresovaných osob (pracovnice obecného úřadu, prodavač v prodejně potravin) spolu bydlí a jsou v místě známí.
34. S ohledem na výše uvedené se proto měly správní orgány podle přesvědčení soudu důkladněji zaměřit na hodnocení manželského života žalobkyně, neboť absence sdílení společné domácnosti není sama o sobě dostatečná pro prokázání účelovosti uzavření manželství, na kterém založily závěr o účelovosti manželství žalobkyně. Je třeba si uvědomit, že manželství v současné době nemusí být založeno na společném soužití manželů, a proto je nezbytné o to důkladněji zkoumat, zda plní svou funkci, kterou je nepochybně založení rodiny a řádná výchova dětí.
35. Soud shrnuje, že dosud shromážděné podklady ve správním řízení nejsou dostatečné k závěru o prokázání účelovosti manželství. Správní orgány tedy nezjistily skutkový stav, o němž nejsou důvodné pochybnosti ve smyslu § 3 správního řádu, a postupovaly i v rozporu se zásadou vyšetřovací zakotvenou v § 50 odst. 3 téhož zákona, podle níž nese správní orgán odpovědnost za řádné soustředění podkladů a zjištění všech rozhodných okolností svědčících ve prospěch i neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Soud proto námitku žalobkyně o nedostatečném zjištění skutkového stavu vyhodnotil jako důvodnou.
36. Z uvedených důvodů soud dospěl k závěru, že žaloba je důvodná, a proto napadené rozhodnutí zrušil podle § 76 odst. 1 písm. b) s. ř. s., neboť skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, nemá oporu ve spise a vyžaduje zásadní doplnění. Současně podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud vrátil věc žalovanému k dalšímu řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Vzhledem k tomu, že uvedenými pochybeními je zatíženo i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně a je možné očekávat i rozsáhlejší dokazování a četné úkony správního orgánu, soud v souladu s § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušil také rozhodnutí správního orgánu prvního stupně.

37. V dalším řízení správní orgány provedou další důkazy ke zjištění skutečného stavu věci z vlastní iniciativy. Na základě takto doplněného správního spisu znovu posoudí, zda manželství žalobkyně a jejího manžela plní zákonem předpokládané funkce, či zda je prokázáno, že žalobkyně manželství uzavřela výlučně za účelem získání povolení k přechodnému pobytu. Správní orgány jsou právním názorem vysloveným soudem v dalším řízení vázány (§ 78 odst. 5 s. ř. s.).
38. Soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání, přestože žalobkyně na jednání trvala, neboť žalobou napadené rozhodnutí bylo zrušeno dle § 76 odst. 1 s. ř. s. a v takovém případě právní úprava připouští rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání.
39. Vzhledem k tomu, že žalobkyně měla ve věci plný úspěch, soud podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. uložil žalovanému zaplatit jí do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení v celkové výši 11 228 Kč. Náhrada se skládá ze zaplaceného soudního poplatku za žalobu ve výši 3 000 Kč, z částky 6 200 Kč za dva úkony právní služby právního zástupce žalobkyně po 3 100 Kč podle § 7, § 9 odst. 4 písm. d) a § 11 odst. 1 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), [převzetí a příprava zastoupení – písm. a); podání žaloby písm. d)], z částky 600 Kč jako náhrady hotových výdajů advokáta [dva režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 1 a 3 advokátního tarifu] a z částky 1 428 Kč představující 21% DPH, kterou je právní zástupce žalobkyně podle zvláštního právního předpisu povinen odvést z vyčíslené odměny za zastupování a náhrady hotových výdajů.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 611/6, 657 40 Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Ústí nad Labem 27. ledna 2021

JUDr. Petr Černý, Ph.D., v. r.
předseda senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje G. Z.

(K.ř.č. 1 - rozsudek)